

Сидорчук Н. АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОЛЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО СУПРОВОДУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОСВІТИ БАТЬКІВ ОСВІТНІМИ УСТАНОВАМИ // Відповідальне батьківство ХХІ століття : зб. наук. праць за матер. науково-методичного онлайн-семінару (Хмельницький, 16 вересня 2021 р.) / за ред. Л. О. Данильчук. Хмельницький: 2021. 212 с. С.164-167.

Нінель Сидорчук,
доктор пед. наук, професор,
професор кафедри професійно-педагогічної,
спеціальної освіти, андрагогіки та управління
Житомирський державний університет
імені Івана Франка
sydorchukng@ukr.net

АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОЛЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО СУПРОВОДУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОСВІТИ БАТЬКІВ ОСВІТНІМИ УСТАНОВАМИ

Родина, як унікальний первинний соціум, забезпечує психологічну захищеність дитини, підтримку, безумовне її прийняття, визначає її абсолютне значення. Аналіз наукових джерел свідчить про те, що питання значення родини у вихованні дитини знайшли відображення в історії зарубіжної (Сократ, Аристотель, Сенека, Квінтіліан, Ж.-Ж. Руссо, Й. Г. Песталоцці, Ф.-А. Дистервег та ін.) та вітчизняної (Г. С. Сковорода, В. О. Сухомлинський, Л. М. Толстой, К. Д. Ушинський та ін.) наукової думки. Свідченням актуальності проблеми є сучасні дослідження Т.О. Довженко, В. І Кириченко, Г. Г. Ковганич, В. М. Оржеховської, Ю. А. Паскевської, К. О. Ткаченко, Д. В.Щербини та ін., які розглядають родинні взаємини з позиції закладання інститутом сім'ї емоційних стосунків з беззастережною любов'ю до дитини у розумінні беззаперечного існування дитини у цьому світі. Автори підкреслюють значення родини як джерела суспільного досвіду, де діти черпають життєвий приклад, де відбувається їх соціальне становлення та розвиток.

У зазначеному контексті формування морально здорового покоління є спільним завданням освітньої установи, громадськості, родини. В основу розв'язання поставленого завдання покладемо сучасну *філософію взаємодії родини та освітньої установи*, стрижнем якої є визнання провідної ролі сім'ї у

вихованні дитини на основі супроводу, підтримки та доповнення їх виховної діяльності відповідними соціальними інститутами (освітні заклади, громадськість тощо).

Відповідно до так окресленої проблеми змінюється й позиція освітніх установ щодо організації роботи із сім'єю. Кожна освітня установа покликана не тільки забезпечити умови для всебічного розвитку дитини, але й організувати процес психолого-педагогічної просвіти батьків (їх законних представників) з питань виховання, соціалізації, здоров'я дітей. Педагог освітнього закладу не тільки вихователь дітей, але й *партнер батьків* (їх законних представників) з питань виховання дитини.

Разом з тим, аналіз актуалізованої проблеми свідчить про наявність та необхідність подолання ряду суперечностей у контексті її розв'язання:

- між визнанням необхідності супроводу батьків (або їх законних представників) дітей у закладах освіти та відсутністю комплексних програм такого супроводу з врахуванням запитів батьків;

- між визнанням необхідності «командної взаємодії» закладу освіти та родини у розв'язанні актуальних питань розвитку дитини та недостатнім рівнем готовності батьків (законних представників), співробітників освітніх закладів до такої взаємодії;

- між визнанням необхідності значного розширення «пропозицій» консультативного супроводу батьків (законних представників), у тому числі за рахунок використання дистанційних форматів, та обмеженістю кола форм, що активно використовуються, переважанням таких класичних форм, як батьківські збори та індивідуальна консультація фахівця.

Окреслені протиріччя та робота освітніх установ в умовах глобальної коронавірусної пандемії COVID-19 визначає необхідність активізації їх взаємодії із батьками учнів шляхом запровадження дистанційного формату взаємодії з усіма учасниками освітніх взаємин з питань проектування нових форматів супроводу батьків (законних представників) у освітніх установах, з питань переосмислення (переоцінки) змісту ряду «класичних» підходів до

взаємодії сімей учнів та фахівців освітніх установ; створення, апробація та впровадження програм дистанційної взаємодії освітньої установи та батьків (законних представників).

Аналіз психолого-педагогічних джерел з проблеми дослідження дозволив сформулювати ряд концептуальних положень, що визначають підходи до проектування системи супроводу батьків (законних представників) учнів у закладі освіти у дистанційній формі, а саме:

- аналіз проблемного простору (діагностика, аналіз отриманої інформації, визначення актуального проблемного простору у роботі з батьками);
- інформаційна підтримка батьків (законних представників) з питань розвитку, виховання та освіти дитини;
- взаємодія з батьками (законними представниками) з попередження та подолання проблем у дитячо-батьківських стосунках, проблем у соціальному, емоційно-вольовому, інтелектуальному, особистісному та фізичному розвитку дитини на різних освітніх етапах;
- психологічна та соціальна підтримка, супровід батьків (законних представників) та сімей у цілому;
- супровід родини у кризових ситуаціях;
- консультування батьків (законних представників) з питань розвитку, виховання та освіти дитини.

Визначена стратегія передбачає застосування комплексного підходу до проблеми дистанційного супроводу батьків, тобто дозволяє організувати взаємодію та співробітництво між закладом освіти та батьками, забезпечує організацію консультативної допомоги батькам та методичний супровід педагогів закладів освіти.

Зазначене вище ставить перед закладом освіти завдання побудови такої системи взаємодії із родиною, яка дозволяла б, з одного боку, постійно підвищувати рівень батьківської компетентності, а з іншого – включати родину в життя закладу освіти, максимально спираючись на батьківський потенціал.

Розв'язання поставленого завдання здійснюється на базі кафедри

професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління Житомирського державного університету імені Івана Франка у контексті дослідження теми "Організація педагогічної просвіти батьків молодших школярів з особливими потребами в закладах середньої освіти" (аспірант Борейко Альона Іванівна; спеціальність – 011 –освітні, педагогічні науки).

Список використаних джерел

1. Організація просвітницької роботи з батьками дошкільників / за ред. Гурець М. М., Скрипа А. В. / Відділ освіти Глухівської міської ради. Глухів. 2015. 62 с.